

Meraklı Minik

Aylık Okul Öncesi Bilim Dergisi

Eylül 2011
Sayı: 57
3,5 TL

Benim Güzel Bisikletim

Rengârenk
Çıkartmalar

Kutu
Tiyatrosu

Bisikletçiler ve
Bisikletleri
Kartları

Meraklı Minik

Sevgili Okurlarımız,

Bu sayımızı bisikletlere ayırdık. Bisiklet, hem spor yapmak hem de eğlenmek için kullanılabilen bir araç. Aynı zamanda da çevre dostu bir ulaşım aracı. Günümüzde özellikle kentlerde motorlu araç trafığının yoğun olması nedeniyle bisiklet kullanımı kısıtlı kalıyor. Ama son yıllarda ülkemizdeki bazı kentlerde bisiklet yollarının ve bisikletler için park yerlerinin yapılması bizi sevindiriyor. Bisiklet denince akla ilk gelen konulardan biri de güvenlik. Bisiklete binerken bisiklet kaskı kullanmak güvenlik açısından çok önemli. Ayrıca çocukların boyalarına ve gereksinimlerine uygun özelliklere sahip bir bisiklet kullanmaları da rahat ve güvende olmalarını sağlar.

Dergimizin sayfalarında bisikletlerle ilgili yazılar, etkinlikler ve oyular bulacaksınız. Bu sayımızda bir de "kutu tiyatrosu" hazırladık. Kutu tiyatrosunu "Bisikletle Neler Yapılır?" adlı yazımızda anlatılanları canlandırmak amacıyla kullanabileceğinizi düşündük.

Hepinizi sevgiyle kucaklıyoruz.

Aslı Zülal

"Benim manevi mirasım ilim ve akıldır"

Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi
TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Nüket Yetiş

Genel Yayın Yönetmeni
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Duran Akça
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni
Aslı Zülal
asliz.zulal@tubitak.gov.tr

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Berrin Akman
Prof. Dr. Meryem Beklioğlu
Prof. Dr. Ömer Cebeci
Yrd. Doç. Dr. Şansal Erdinç
Prof. Dr. Gelengül Haktanır
Dr. Şükü Kaya
Yrd. Doç. Dr. Sait Uluç

Redaksiyon
Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu
Meltem Yenal Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Seçil Güvenç Heper
secil.heper@tubitak.gov.tr

Bilge Nur Karagöz
bilge.karagoz@tubitak.gov.tr

Şefika Eroğlu Özcan
sefika.ozcan@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım - Uygulama
Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Ayşegül Doğan Bircan

aysegul.bircan@tubitak.gov.tr

Çizer
Pınar Büyükgüral
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Web Tasarım - Uygulama
Sadi Atılgan
sadi.atilgan@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler
İmran Tok
imran.tok@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen
H. Mustafa Uçar
mustafa.ucar@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri
Meraklı Minik Dergisi
Atatürk Bulvarı
No: 221 Kavaklıdere / 06100 / Ankara
Tel (312) 427 06 25 (Yazı İşleri)
Tel (312) 468 53 00 (TÜBİTAK Santral)
Faks (312) 427 66 77 (Yazı İşleri)
Internet www.tubitak.gov.tr/merakliminik
e-posta meraklı.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri
abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 468 53 00

ISSN 977-1307-1998
Fiyat 3,5 TL (KDV dahil)

Baskı
İhlas Gazetecilik A.Ş.
www.ihlasgazetecilikkurumsal.com
Tel (212) 454 30 00

Baskı Tarihi: 26.08.2011
Dağıtım
TDP
<http://www.tdp.com.tr/>

HER AYIN 1'İNDE ÇIKAR

İçindekiler

2

- 2 Bisikletle Neler Yapabilirsin?
- 6 Gökçe ve Babası Hangi Yoldan Gidecek?
- 8 Park Yerindeki Bisikletler
- 10 Bisikletçinin Bisikletini Tanıyalım
- 12 Bisikletlerin Sırasını İzle
- 13 Eşini Bul
- 14 Bu Bisikletler Çok İlginç
- 17 Kendi İlginç Bisikletini Çiz
- 18 Bisikletçiler Ormanda Kamp Yapıyor
- 20 Gece Parlayanlar
- 22 Tekerlekli Oyuncakları Çok Severim
- 23 Arda'nın Bisikleti
- 24 Bu Araçlar İnsan Güçüyle Çalışıyor
- 26 Çok Merak Ediyorum
- 28 Haydi Mutfağa
- 30 Küçük Eller İşbaşında
- 32 Kırçılın Seçtiğleri

Kapak Çizimi: Pınar Büyükgüral

10

24

Bisikletle Neler Yapabilirsin?

Oyuncaklarını gezdirebilirsin.

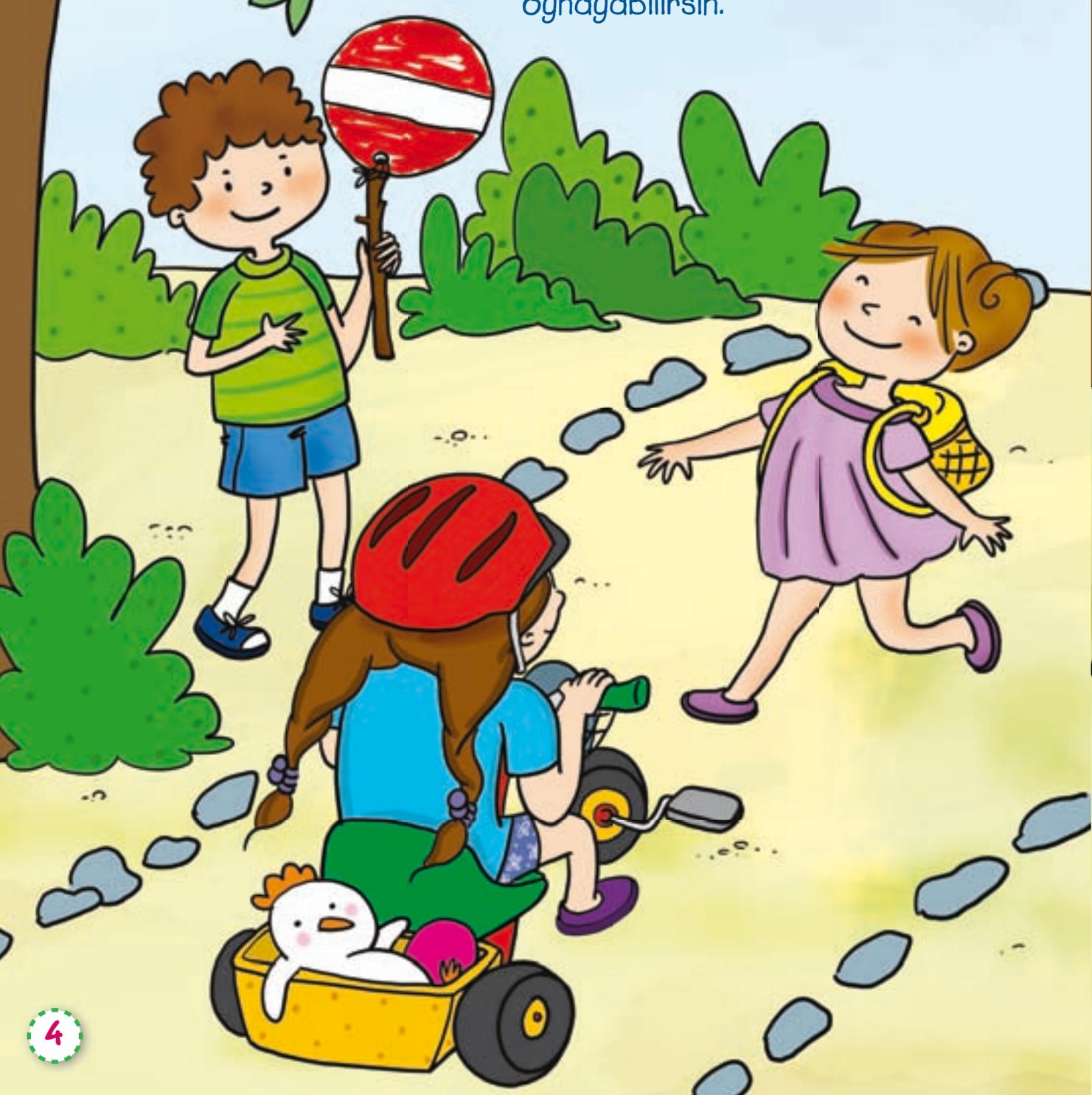

Marketten alınanların eve
taşınmasına yardım edebilirsin.

Arkadaşlarınıla trafik oyunu
oynayabilirsin.

İsterlerse arkadaşların da
bisikletine binebilir.

Sence bisikletle başka neler yapılabilir?
Haydi buraya onlardan birinin resmini yap.

Aslı Züal
Çizim: Pınar Büyükgördür

Gökçe ve Babası Hangi Yoldan Gidecek?

Gökçe ve babası manavdan alışveriş etmiş.
Bisikletleriyle önce fırına gidip ekmek alacaklar.
Ardından evlerine geri dönecekler. Gökçelerin evi,
mahallenin diğer ucunda. Kırmızı bir çatısı olan,
mavi, iki katlı bir ev. Gökçelerin önce fırına sonra
da evlerine gidebilmek için hangi yollardan geçmesi
gerekıyor? Bu yolu çizerek gösterir misin?

Park Yerindeki Bisikletler

İşte bir bisiklet park yeri. Buraya bisikletler park ediliyor. Defne ve Zeynep de bisikletlerini park etmiş. Defne'nin bisikleti yeşil. Önünde bir sepet takılı. Zeynep'in bisikleti ise kırmızı. Önünde de bir fırıldak var. Haydi Defne'nin ve Zeynep'in bisikletlerini bul ve işaretle.

Burada yolun bir bölümü
bisikletli sürücülere ayrılmış.
Bisiklet yolunda giden kaç
bisikletçi var?

Bisikletinin
önündeki sepette
paketler olan
bisikletçi nereden
geliyor olabilir?

Şerika Eroğlu Özcan
Çizim: Necdet Yılmaz

Bu resimde üç
tekerlekli bisiklete
binen biri var. Onu
bulabilir misin?

Bisikletçinin Bisikletini Tanıyalım

Arka far kırmızıdır. Bisikletçinin, arkasından gelen araçlar tarafından fark edilmesini sağlar.

Bisikletin oturma yerine sele denir.

Arka sele eşya taşımak içindir.

Kedi gözü karanlıkta üzerine ışık vurunca parlar. Bisikletçinin çevredekiler tarafından fark edilmesini sağlar.

Bisikletlerin Sırasını İzle

Kırmızı bisiklet, sarı bisiklet, mor bisiklet.. Başlangıç kutusundan bitiş kutusuna ulaşmak için bu sırayı izle.

Başlangıç

Bitiş

Eşini Bul

Aşağıdaki bisikletlerden yalnızca bir tanesi yukarıdaki büyük resimdeki bisikletin aynısı. Haydi resimleri incele ve yukarıdaki bisikletin aynısını bul.

Bu Bisikletler Çok İlginç

Çeşit çeşit bisiklet var. İşte birbirinden ilginç bisikletler.

Bu bisikletin pedalları yok. Sürücü, bisikleti hareket ettirip yol almak için ayaklarıyla yeri itiyor.

Bu da bir bisiklet sayılır! Tek bir tekerleği var, ama pedalları çevrildiğinde yol alıyor. Bu bisiklette dengede kalmak çok zor.

Bu bisiklet iki kişilik. İki pedalı ve iki oturma yeri var. Bisikletçiler pedalları aynı anda ve aynı hızda çeviriyor.

Bu bisikletin ön tekerleği çok büyük. Pedalları ön tekerleğinde. Eskiden insanlar böyle bisikletler kullanmış.

Bu bisikletin oturma
yeri koltuk şeklinde.
Tekerlekleri farklı
büyüklüklerde ve
pedalları da çok ilginç.
Bu bisiklet çok hızlı yol
alabiliyor.

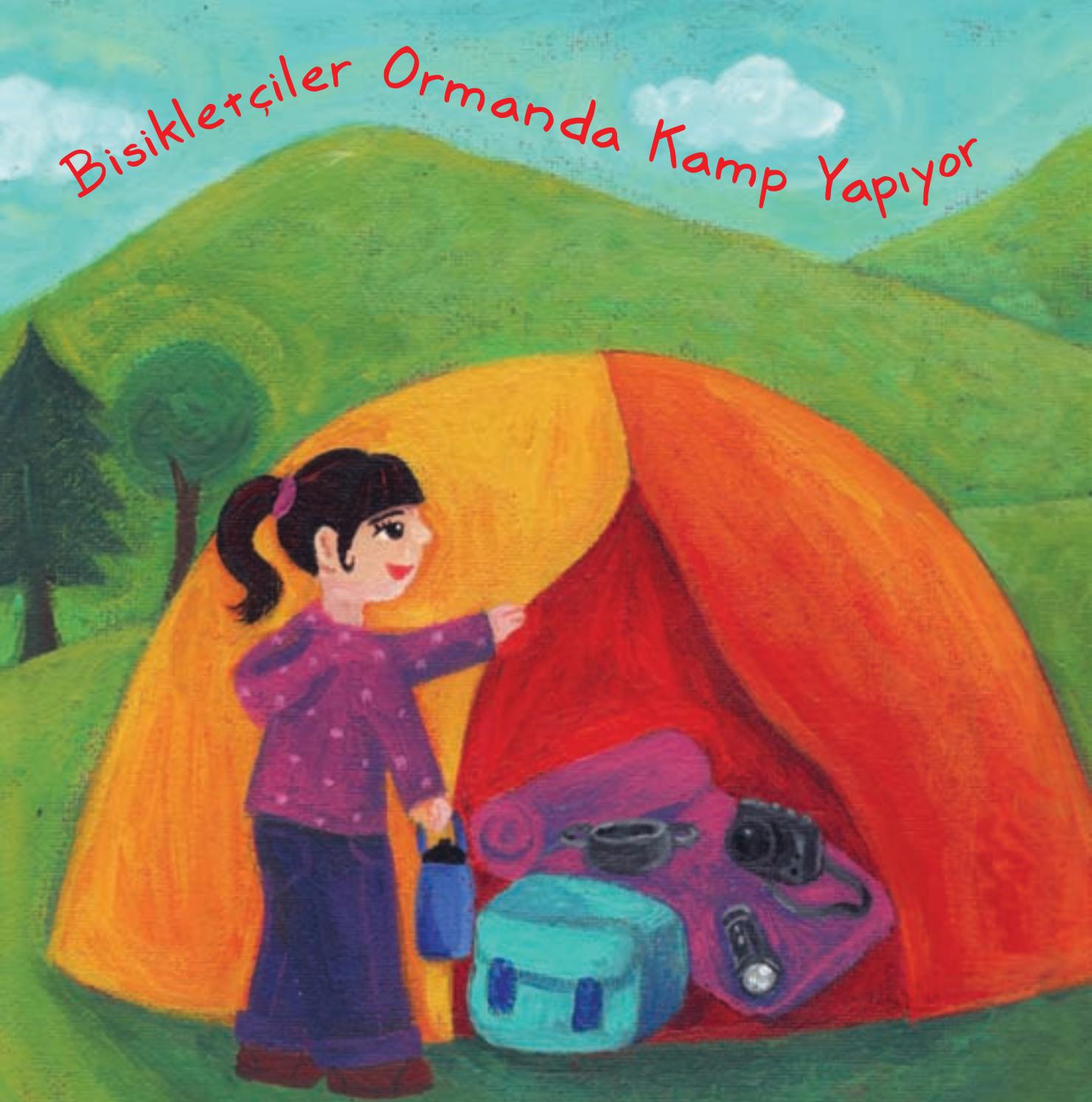

İşte bir bisiklet
taksi. Bisiklet
taksi üç
tekerlekli. Arka
tekerleklerinin
üzerinde bir
koltuk var.
Yolcular buraya
oturuyor.

Kendi İlginç Bisikletini Çiz

Sen de ilginç bir bisiklet yapmak istesen bu nasıl bir bisiklet olurdu? Bu bisiklete kaç kişi binerdi? Büyüklüğü ne kadar olurdu? Haydi sen de buraya kendi ilginç bisikletini çiz.

Bisikletçiler Ormanda Kamp Yapıyor

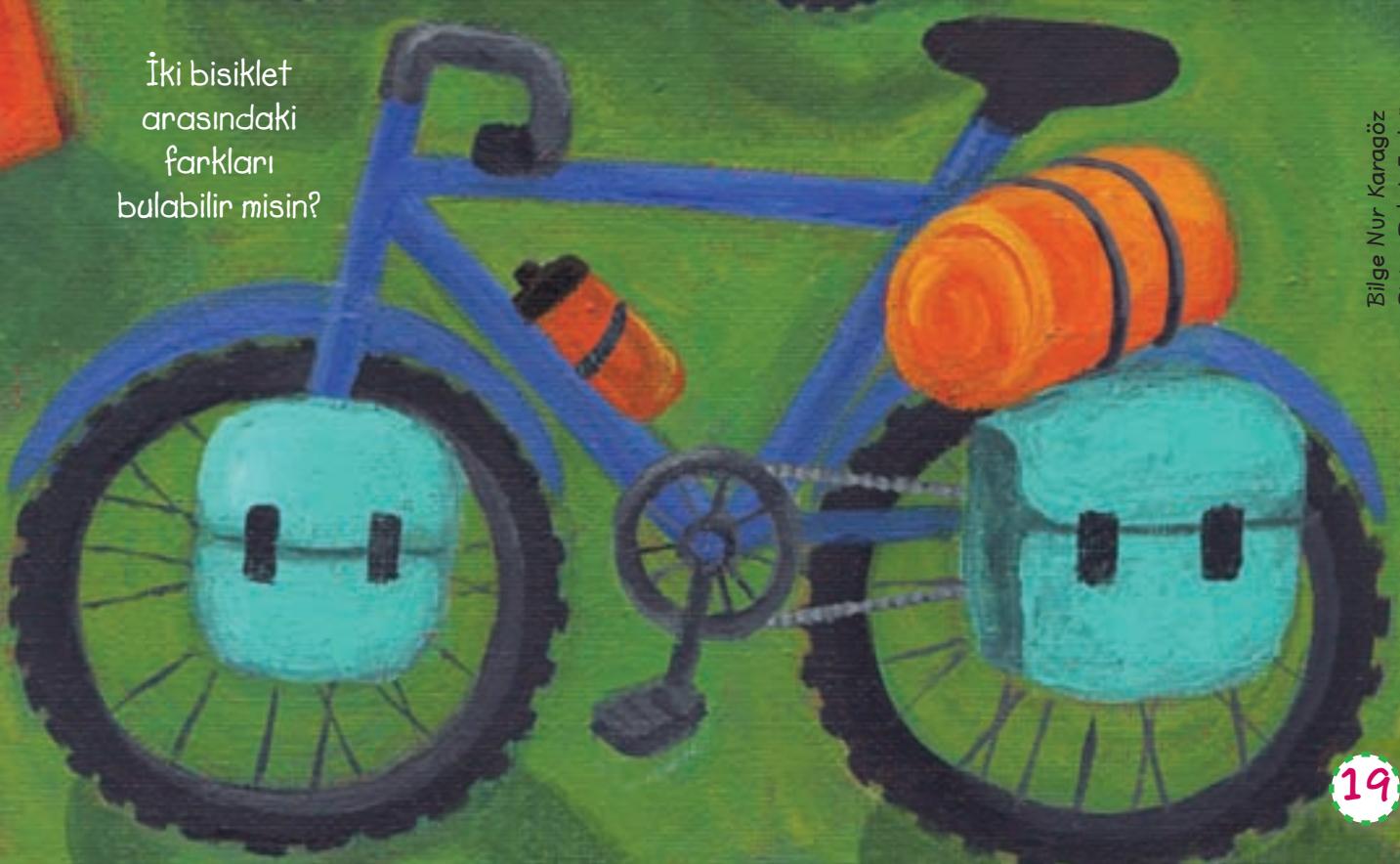
İki bisikletçi ormanda kamp yapmak için yola çıktı.
Bisikletleriyle toprak yollardan geçtiler. Kamp yapacakları
yere ulaştılar ve çadırlarını kurdular. Gece olunca çadırda
uyuyacaklar. Ama önce eşyalarını yerleştirecekler.

Bisikletçiler yanlarında getirdikleri küçük bir ocakta yemek
pişirecekler. Bunun için bir tencereye de gereksinimleri var.
Bisikletçilerin tencereyi bulmalarına yardım edebilir misin?

Bisikletçilerin
eşyalarının arasında
bir fener, iki su
matarası ve bir
fotoğraf makinesi var.
Onları bulabilir misin?

İki bisiklet
arasındaki
farkları
bulabilir misin?

Gece Parlayanlar

Kampta gece. Kampçılar ateşin başında toplanmışlar. Gökyüzünde yıldızlar parıldıyor. Ama etrafta parlayan başka şeyler de var. Bu resimdeki parlayan şeyleri bulabilir misin?

Tekerlekli Oyuncakları Çok Severim

Birbirinden güzel oyuncaklarım var.

Bir top, bir oyuncak ayı, bir fil

ve daha neler neler...

Ama içlerinden en çok tekerlekli olanları severim.

Haydi tekerlekli oyuncaklarımı bul ve daire içine al.

Arda'nın Bisikleti

Arda'ya dedesi

armağan etmişti. Arda onu çok sevdi ve hep bindi.

Ama sonra

Arda'ya küçük gelmeye başladı. Anne ve babası da

ona

aldı. Arka tekerleğinin iki yanında küçük birer tekerlek daha

vardı. Arda

sürmeyi öğrendiğinde, küçük tekerlekler çıkarılacak.

Arda, babasından bisikletine bir de

takmasını istedi.

İçin. Böylece

da Arda'yla birlikte her yere gidebilecek.

Getty Images

Üç tekerlekli bisiklet

Thinkstock

İki tekerlekli bisiklet

Thinkstock

Sepet

Thinkstock

Oyuncaklar

Bu Araçlar İnsan Gücüyle Çalışıyor

Bisikletler insan gücüyle çalışır. İnsan gücüyle çalışan başka oyuncaklar ve araçlar da var. İşte bunlardan bazıları.

Paten

Paten, tabanında küçük tekerlekleri olan bir bota benzer. Patenleri giydikten sonra kayarak ilerleyebilirsin.

Kaykay

Kaykayın da dört küçük tekerleği var. Kaykayla gitmek için bir ayağın kaykayın üzerindeyken diğerine yeri itersin.

Kano

Kanoyla yol almak için kürek çekmen gerekin. Bunun için küreğin ucunu suya daldırıp geriye doğru itmen gerekin.

Scooter

Scooter'in (sikutır okunur) iki ya da üç tekerleği olur. Scooter'ı da bir ayağına yeri iterek hareket ettirirsin.

Çok merak ediyorum

Pedallarını çevirince bisiklet nasıl gider?

Yağmur Göksel
5 yaş / Bursa

Bisikletin tekerleği nasıl dönüyor? Tekerlek dönüşünce bisiklet nasıl gidiyor?

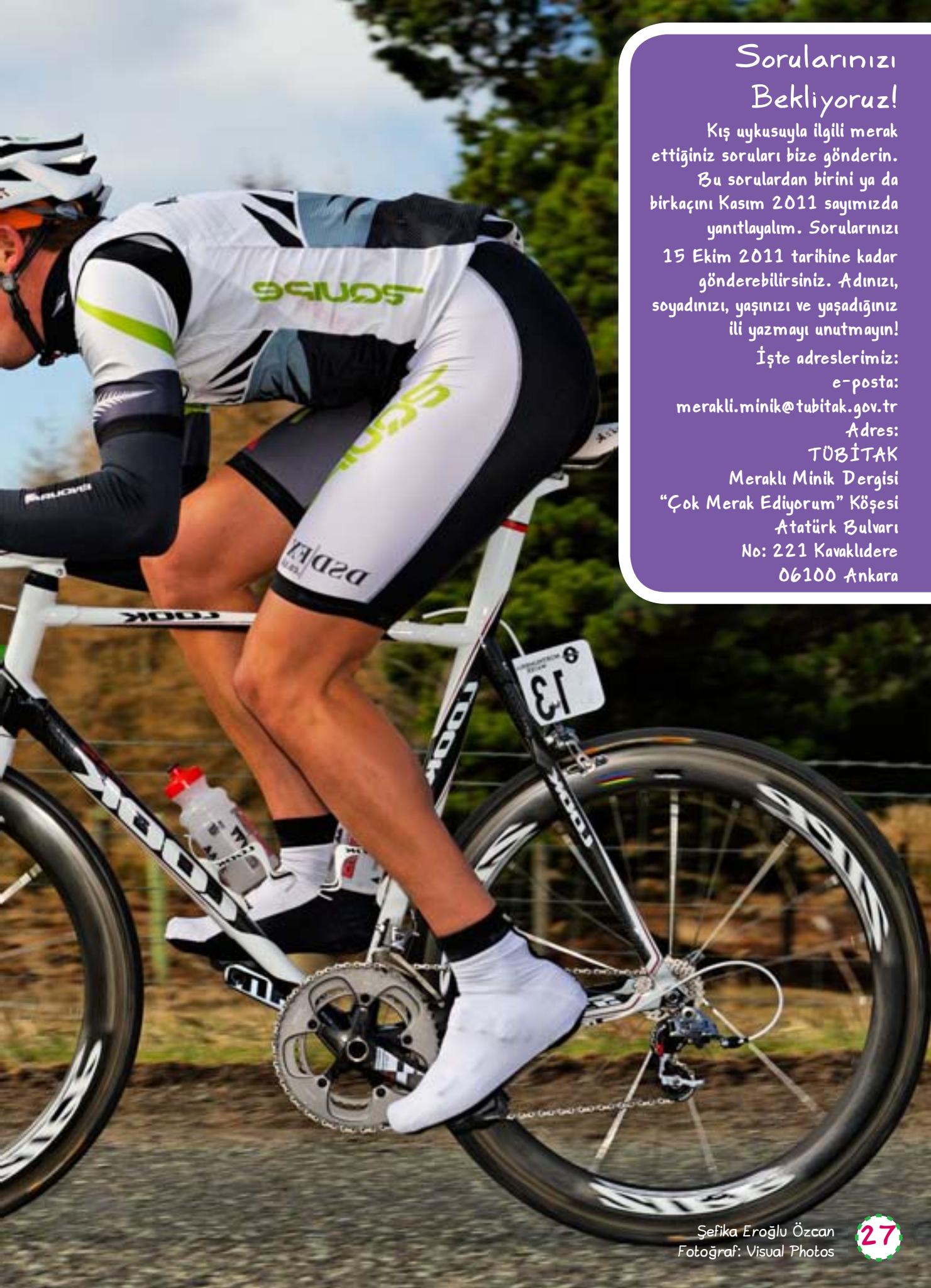
Ömer Yavuz Takimoğlu
5 yaş / İstanbul

Pedallar tekerlekleri nasıl döndürüyor?

Yılmaz Kağan Töreyin
4 yaş / Ankara

İki tekerlekli bisikletlerde bisikletin pedallarıyla arka tekerleği arasında zincir denilen bir parça vardır. Bisikletin pedalını çevirdiğinde, bisikletin zinciri hareket etmeye başlar. Zincirin hareketi, bisikletin arka tekerlegini döndürür. Arka tekerlek dönmeye başlayınca bisiklet yol almaya başlar ve ön tekerlek de döner. Böylece bisiklet yolda ilerler.

Sorularınızı Bekliyoruz!

Kış uykusuyla ilgili merak ettiğiniz soruları bize gönderin.

Bu sorulardan birini ya da birkaçını Kasım 2011 sayımızda yanıtlayalım. Sorularınızı

15 Ekim 2011 tarihine kadar gönderebilirsiniz. Adınızı, soyadınızı, yaşıınızı ve yaşadığınız il yazmayı unutmayın!

İşte adreslerimiz:

e-posta:

merakli.minik@tubitak.gov.tr

Adres:

TÜBİTAK

Meraklı Minik Dergisi

“Çok Merak Ediyorum” Kölesi

Atatürk Bulvarı

No: 221 Kavaklıdere

06100 Ankara

Bisiklet Salatası

Malzeme

- 1 demet maydanoz
- 1 tatlı kaşığı zeytinyağı
- Yarım limonun suyu
- 1 büyük turp
- 2 siyah zeytin
- 2 mantar
- 2 yeşil biber
- 1 çubuk makarna
- 2-3 kürdan
- 1 kırmızı biber
- 1 çay kaşığı sumak
- Tuz

Bu sayfadaki etkinlik yetişkinlerle birlikte yapılmalıdır.

Tüm sebzeleri yıkayıp kurutun. Maydanozları ayıklayıp bir kâseye koyun. Maydanozlara tuz, sumak, limon ve zeytinyağı ekleyip karıştırın. Karışımı düz bir tabağa yerleştirin. Yarım santimetre kalınlığında iki turp dilimi hazırlayın. Zeytinleri çekirdeklerini çıkarıp ikiye bölün. Yeşil biberlerin çekirdeklerini çıkarıp boyamasına ikiye kesin. Yeşil biberleri turpların üzerine kürdanla tutturarak çamurlukları hazırlayın. Arka tekerleinin üzerindeki yeşil biberle yine kürdanla mantardan seleyi tutturun. Kırmızı biberden minik kareler kesin. Zeytinlerin içine bu minik kareleri yerleştirerek bisikletin ön farını ve jant kapaklarını yapın. Bunları tutturmak için kürdan kullanabilirsiniz. Çubuk makarnadan bir parça koparıp bunu bir mantar parçasının içinden geçirerek ön tekerleinin üzerindeki yeşil biberle tutturun. Bir yarımda yeşil biberi de bir ucundan arka tekerleinin jantı olan zeytin parçasının altına, bir ucundan da ön tekerleinin üzerindeki mantara tutturarak bisikleti tamamlayın. Bunun için de kürdan kullanabilirsiniz. Bisikleti tabaktaki maydanozların üzerine dikey olarak yerleştirin. Ayakta durdurabilmek için arkasına kürdanlarla destek yapabilirsiniz. Afiyet olsun.

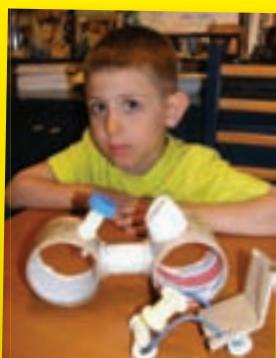
Küçük eller işbaşında

Rasih Mete Cihanoglu - 3 yaş - Ankara

Defnegal Kaya - 3 yaş - Düzce

Barkan Cikrikeci - 6 yaş - İstanbul

Nehir Filiz - 6,5 yaş - Antalya

Ali Taha Mantar - 4 yaş - Kocaeli

Simge Su Aydemir - 6,5 yaş - Kocaeli

Leyla Pelin Akgöz - 5 yaş - İstanbul

Efe Cete - 5 yaş - Antalya

Ada Öz - 6 yaş - Ankara

Gülşah (4,5 yaş) ve Seyda (2,5 yaş) Özhamarattı
İstanbul

Necem Ünlü - 6,5 yaş - Kayseri

Can Deniz Yazici - 3,5 yaş - Dubai

Burcu Karademirci - 6 yaş - Denizli

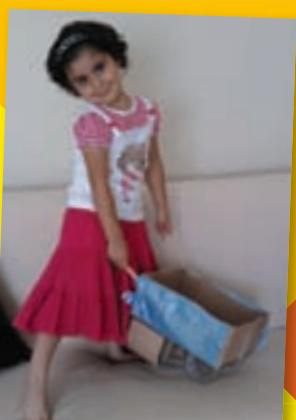

Emre ve Nida Saglam - 3,5 yaş - İzmir

Temmuz sayımızda atık malzemeler kullanarak motorsuz bir taşıt tasarlamınızı istemiştik. İşte hazırladığınız maketlerle birlikte çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarımızda internet sayfamızda görebilirsiniz. İnternet sayfamızın adresi: <http://www.tubitak.gov.tr/merakliminik>

Elif Öğüt - 4 yaş - Ankara

Hüma Gül Kälte - 5 yaş - İstanbul

Kasım 2011 sayımız için atık malzemeler kullanarak bir ayı kukla yapmanızı istiyoruz. Kuklanızla birlikte çektiреceğiniz bir fotoğrafı, adınızı, soyadınızı, yaşıınızı ve oturduğunuz ili de yazarak bize gönderin. Bunun için 15 Ekim'e kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Kösesi
Atatürk Bulvarı No: 221
06100 Kavaklıdere / ANKARA

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

Ege (2 yaş) ve Nazlı (4,5 yaş) Yağcı - İstanbul

Mehmet Yiğit Kocatepe - 6 yaş - İstanbul

Ece (6 yaş) ve Eda (4 yaş) Babalık - Antalya

Yusuf Erdeyer - 3,5 yaş - KütaHYA

İlke Ağbaba - 4 yaş - Ankara

Buğra Akcan - 3 yaş - Sakarya

Asaf Samil Sahin - 4,5 yaş - Rize

Vildan Arslan - 5 yaş - İstanbul

Pelin Keskin - 5 yaş - Ankara

Halid Celik - 5 yaş - Ankara

Ela Arıkan - 6 yaş - Ankara

Onat Baş - 4 yaş - İstanbul

Zeynep Kirılmaz - 4 yaş - Hakkari

Efe Gencer - 5 yaş - Çankırı

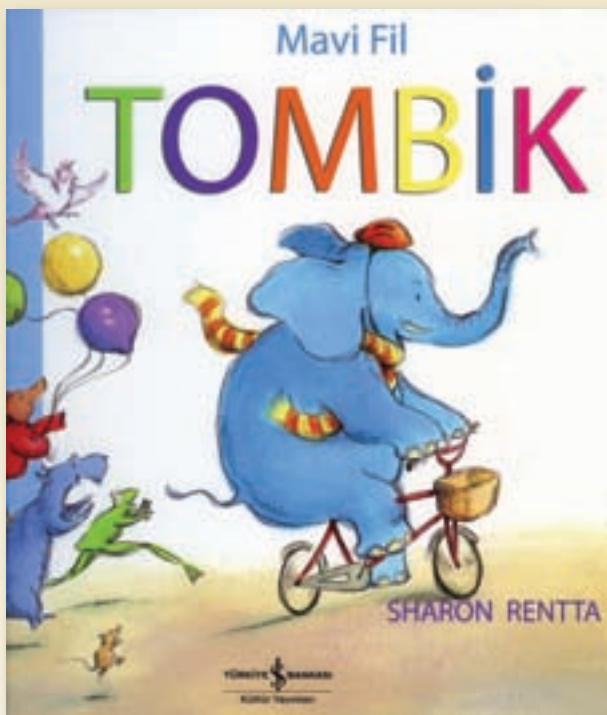

EliŞi
Bisiklet
Süsleyelim

Evde basit bisiklet süsleri hazırlamak ister misiniz? Bunun için renkli krepon kâğıtları, kurdeleler ya da rafya, oyun hamuru ve pipet gibi malzemeler kullanabilirsiniz. Ancak, bu etkinlik bir yetişkinle birlikte yapılmalıdır. Bisikletin direksiyonunu süslemek için farklı renklerde birkaç kurdeleden ya da krepon kâğıdından yaklaşık 15 santimetre uzunluğunda parçalar kesin. Bu parçaları bisikletin direksiyonunun her iki tarafının ucuna, yapışkan bantı çevresine sararak yapıştırın. Oyun

hamurundan yapacağınız küçük boncuklarla da bisikletin tekerleklerini süsleyebilirsiniz. Renkli oyun hamurlarından küçük parçalar koparıp yuvarlayın. Yuvarladığınız bu hamurları bisikletin tekerlek tellerinin çevresine geçirin. Hamurun şeklini düzeltip top haline getirin. Renkli pipetlerle de bisiklet süsü hazırlayabilirsiniz. Pipetin ortasından makasla boylamasına kesin. Sonra pipeti enlemesine keserek küçük parçalara da ayırlabilirsiniz. Pipet parçalarını bisikletin tekerlek tellerine geçirin.

Kübra Sivışoğlu

Kitap

Mavi Fil Tombik

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'ndan çıkan kitabın kahramanı sevimli mavi bir fil. Tombik ve arkadaşları birlikte oyun oynamayı çok seviyorlar. Ama bazen Tombik onlardan ayrı zaman geçiriyor. Çünkü Tombik'in bir sırrı var: Bisiklete binmeyi bilmiyor. Arkadaşları bunu öğrenince Tombik'e yardım ediyorlar. Mavi fil Tombik'in bisiklete binmeyi nasıl öğrendiğini merak ediyorsanız bu kitabı okumalısınız. Mavi Fil Tombik'i Sharon Renta yazmış, Sevgi Atlıhan Türkçeye çevirmiştir.

Bilge Nur Karagöz

Oyun

Bisikletçiler ve Bisikletleri Kartlarıyla Oynayalım

Dergimizin ekinde verdığımız kartlarla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Bu kartların yarısında bisikletçiler, yarısındaysa bisikletler var. Oyunu oynamak için önce kartları karıştırıp bisiklet ve bisikletçi olan yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları birer birer açın. Açıığınız kartlardaki bisikletçilerin

giysilerinin rengine ve bisikletlerin rengine dikkat edin. Bisikletin rengiyle bisikletçinin giysisinin renginin aynı olduğu kartları birbirleriyle eşleştirin. Eşleştirdiğiniz kartları bir kenara ayırin. Dilerseniz bu oyunu birkaç oyuncuya kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

Aslı Züla

Oyuncak

Kutu Tiyatrosu

Bu sayıda dergimizle birlikte kolayca hazırlayabileceğiniz bir kutu tiyatrosu verdik. Kutu tiyatrosunun malzemeleri bir sahne, iki ayrı dekor ve kuklalardan oluşuyor. Kutu tiyatrosunu hazırlamak için önce sahneyi dış çizgilerinden kesin. Sahnenin kenarlarındaki beyaz dikdörtgen alanları koparıp çıkarın. Tüm siyah çizgileri ve kulakçıları arkaya katlayın. Kulakçıları yapıştırarak kutuyu oluşturun. Dekorları da dış çizgilerinden keserek hazırlayın. Son olarak da bisikletçi kuklalarını ve kukla çubuklarını dış çizgilerinden kesin. Kuklaları hazırlamak için, birbirinin eşi olan kukla parçalarını sırt sırtı getirin.

Bunların arasına çubukların uçlarını yerleştirip parçaları yapıştırın. Dekorları tiyatro sahnesinin üst tarafındaki açıklıktan sahneye yerlestirebilirsiniz. İşte kukla tiyatrosu hazır! Kuklaları sahnenin yan tarafındaki açıklıklardan sokarak oynatabilirsiniz.

Kübra Sivisoğlu

Meraklı Minik

TÜBİTAK

